

Angela Furtună

**Somnul de frumusețe al
civilizației**

– Cartea prizonierilor de război –

Cu lecturi critice:

Prefață de Adrian LESENCIUC

Pavel ȘUȘARĂ

Ionel BUȘE

Felix NICOLAU

Norman MANEA

Gheorghe GRIGURCU

Postfață de Hari BUCUR-MARCU

Casa Cărții de Știință

Cluj-Napoca, 2024

Cuprins:

O prefață a paradisului pierdut și un vernisaj al galeriilor luciferice. <i>Somnul rațiunii</i> , Adrian LESENCIUC.....	5
Somnul de frumusețe al civilizației.....	13
Surâsul criticilor	169
Pavel ȘUȘARĂ <i>O expresie poetică fără fisură, triumf al sensibilității revoltate</i>	169
Ionel BUȘE <i>Un volum manifest sub semnul distopiei</i>	170
Felix NICOLAU <i>Poeta Angela Furtună este mai multe poete</i>	171
Norman MANEA <i>Domnind peste posteritate și peste prezent – Coloana fără Sfârșit</i>	172
Gheorghe GRIGURCU <i>Angela Furtună: poeta care doarme pe un pat de fâchir</i>	173
Postfață. Notele de călătorie ale unui cititor în stele. O incursiune cu poemul prin civilizațiile de azi sau <i>noul război și noua pace</i> pe planeta fumegând, Hari BUCUR-MARCU....	175

Somnul de frumusețe al civilizației

1.

Moto: atâta vreme cât te mai poți întoarce

nu te speria, în fiecare regresie există
un mâncător de oameni,
geniul e singura violență ce anunță armonia
nivelului următor

acolo unde morții fac mare tăvăno
muzica de abur se ridică deasupra orașelor
pădurile cresc cu frunzișul în jos
atingând cu geana creștetul prizonierilor

prin cuvinte să faci să înflorească în univers
toți mugurii din grădinile legendelor lumii
trăind la fel ca stelele, numai prin tine însăși
până ce gongul se stinge
laolaltă cu uleiul pâinea vinul

2.

pentru Rabindranath Tagore

măiastra mea, rugăciunea mea de seară
face ocolul pământului
și se întoarce la mine în zori:
întrebarea hazard
gustul fiecărei zile - orbul
acum, adică veșnic

un om vrea să ridice o casă în poiană
de câte cuie are nevoie
de câte clipe
de câte luminișuri

un om vrea să scrie o carte despre casa lui
de câte cuvinte are nevoie
de câte secole

un om vrea să-și facă un continent pentru urmași
de câți copii are nevoie
de câte generații

un om vrea să aducă pacea în dar iubitei
de câte gloanțe are nevoie
de câți zei

tot ce se întâmplă vine din datoriile vechi
să măsoar pașii
să Țes un fir infinit
să deschid ochii –
am ajuns cu Tagore la piramida templului Borobudur
am îmbiat râul de cerneală să scalde Zidul Plângerii din
Ierusalim
am mânat bivoliile femeii de la Mănăstirea Sucevița
mi-am umplut inima cu tăcerea întrebărilor
stoluri de condori:
această greutate sau iubirea pe care trebuia să o aflu
acasă în grădină
când gândurile se întorceau
din rătăcirile lor
la carnavalul din candelă

chipuri îngenuncheate la rugăciune
în singurătatea fericită
a recunoștinței

în cele din urmă
cerul se deschide în firul de nisip
aruncat pe țărm de spicele marine –
nu cred că am ajuns acasă, dar voi călători mereu
înspre ofranda luminii

trăiești înviind
te lași ucis
fără să mori

3.

Moto: asemeni sulurilor unui pergament la Voroneț

artistul minte foarte mult
e un frate neștiut ce nu poate să viseze
și atunci inventează jocuri mortale
sub steag fals –
când cărțile citite brodează sufletul omului

fericirea este o ancoră
uneori ea nu se agață de stânci

stai la fereastră – un erou agorafobic
răspândind parfum de iasomie
peste țărnul plin de bărci pescărești
și de viețile lor premature

năvodul se zvârcolește printre valuri – un război
al mâinilor ce aleargă pe tastatură și pe șevalet
o tăcere a armelor după masacru
trăiești pentru a însângera pământul și sufletul lui
nu poți atinge liniștea –
pe fundul Mării Negre
pândește peștele-cumbara

ești fericit căci scrisul și desenele
îți acoperă viața ca un manifest,
în legendele Cherokee trăiesc oameni

cu ochi-lună:
iluminarea perlei
pentru martiri și sinucigași

copilul ce nu a visat niciodată
revine acasă pe targă:
lângă simezele de la galerie
un poet recită o capodoperă
corăbiile navighează pe nisipul selenar
condeiul e mai puternic ca sabia, șoptește Pavel

dacă a fost un război invizibil
sau dacă ființa este o stare de pace absurdă
vom afla în curând
de la acest bastard

în fiecare soldat moare un prizonier
doi îngeri care strâng constelații de pe bolta cerească
asemeni sulurilor unui pergament
la Voroneț

4.

Moto: „Războiul este doar o evadare lașă din problemele păcii”

(Thomas Mann)

De vorbă cu geamănul feminin al lui Hans Castorp,
la 100 de ani de la apariția romanului *Muntele vrăjit*,
de Thomas Mann, prima ediție în germană
rock'n roll before the final test

trebuie să știți că sunt
un personaj pursânge
și nu am luat un tratament anume pentru asta
doar am înviat mereu din morți

străzile vechi duc la sanatoriul din cetate
sfârșitul visului de zăpadă
câmpul de margarete
te recunoști pe fațadă
în chipul lui Hans Castorp

te arunci în brațele monstrului și te încumeți
să-i vorbești despre contradicții,
tot ce ți se întâmplă acum
nu e simplă halucinație:
perfectiunea, singura lege
instaurând armonia pentru nivelul următor
infirmitatea ruinelor
vindecătoare
graffitti pe colibele jerpelitate

cartierul și ura de sine
în extaz religios

apoi, psihologii au observat că pielea umană
este aidoma unui zid
între cele două fațade
ființa schizoid:
în interior armura vârcolacului
gânditor, la exterior borangicul de fiară –
orice zid are în el ceva omenesc
există urme de lacrimi pe metereze
și cuvinte însângerate pe pereții celulelor
graffitti contagios
broderii de culori aplicate pe piele
tatuajul *cancel culture*

pașaport și pictură dermatologică rupestră
perdeaua de castitate, reduta, armura, giulgiul
la naștere copiii sunt pictați cu formol
și benzi desenate – eroi, cod vizual,
parolă
de succes,
apoi mersul la școală, la partid
și la dezintoxicare, unde e momentul terapiei
pentru recuperarea cuvintelor
team building și psihanaliza învelișului de piele
mătăsoasă care acoperea cândva
pruncul abandonat
pe zidurile
din România